

414. Nieuwe ideeën (14)

1. Wacht hell's angels na een hemelvaart, het ten hemel varen, een tenhemelopneming? Het hellmanngetal meet strengheid van winters. De Hellespont heet thans de straat der Dardanellen. Een helikoptervisie (helicopterview) refereert aan een helicoptère. Een heiligmaker (hijlikmaker) is een koek. De helderziendenshow organiseren was een hell of a job. Het steeds terugkerende heinmannetje veroorzaakte een soort heintjedavidseffect. Hou eens op met heisteren! Ga liever hijsen! Mocht ik opgehangen worden: liefst aan een hennepen koord! De henry is een eenheid van zelfinductie, een henri-quatree is een korte puntbaard. De hendiadys is een stijlfiguur ('zand en heide' in plaats van 'zandige heide'). Hendekasyllabi (enkelvoud: 'e' of 'us') zijn elflettergrepige verzen (veel gebruikt in de Italiaanse poëzie). Een heitjespiejijzer is een kwartjesvinder. Een hempje-licht-op bevat witte curaçao, citroenlikeur en persico.

2. Zijn hemdsslip stak uit zijn broek. Helpt een helminthagogum tegen helminthoceciën? Hemagglutinatie is klontering van rode bloedcellen. Ik val op he-men. Hematomyelie is een ruggenmergbloeding. Heterofilie is iets met mensen, heterofyllie iets met planten. Hetaeren zijn zekere courtisanes. Onder het Hermusbeeld genoten we van een hernhuttertje. Heriheri [2 maal 'i' en 'ie'] is een Surinaams eenpansgerecht. Een hesychast is een monnik. Het heteluchtballonmodel stond naast de hertshoorn. Het laat mij siberisch, dat jij 't Spaans hebt. In de klei-industrie gaat het er soms kleilig aan toe. Omschrijf het begrip 'antiutopie' eens. Hoe komt een strofe-indeling tot stand? Daar kunnen ze hun ani mee afvegen. De thesevorming was wetenschappelijk verantwoord. De Parijse apachedanseressen hadden hangers om van apachetraan (obsidiaan). A-priorisch en a-posteriorisch zijn antoniemen. Wat betekent dan 'a fortiori'?

3. In C&A'tje vind je een ampersand en een apostrof (weggevertje ...). Aquavit is eau de vie. Bij een apocope (GB: tweevoudig meervoud, VD: drievoudig meervoud) valt aan het eind (!) van een woord een letter(greep) weg. Zijn alle Arabischsprekenden Arabisch-nationalistisch? Een attaque is een beroerte (apoplexie). Ik hecht nogal aan het label 'appellation contrôlée' (A.C.) Mensapen zijn antropeïde apen (antropeïden). Een antoniuskruis is een T-vormig kruis. Heeft Madurodam een antonpieckachtige architectuur? Het is maar goed dat de antiwesterse en de anti-Vietnamese demonstranten elkaar niet tegenkwamen. Wat kreeg je ten antwoord, toen je vroeg of ze op apegapen lagen? Wat zijn de huidige A- en B-omroepen? Apollinisch verwijst naar Apollo, dionysisch verwijst naar Dionysus. Bij de apokoinou is er echt te veel samengetrokken. Arak is rijstbrandewijn. Een aeronaut gaat de hoogte in, een aquanaut de diepte. Bij arbeidsschaarste stijgen de lonen.

4. Met adv wordt de arbeidsduurverkorting aangeduid. Het meervoud van fotograaf is fotografen, dat van architraaf is architraven. Een archimandriet is een opperabt in de Griekse kerk. Wat is 'gezicht' in het argot? Is er verschil tussen Ardense hesp en Ardenner ham? Een ariërverklaring is een niet-Joodverklaring: Ariërs hadden die niet nodig. Hij bekeek het als een argus met argusogen. Trouwens, wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen een arguskapel, een Mariakapel en de Sixtijnse Kapel? De armoezaaiers, de armoelijers, liepen er maar armoeiig bij. Haar broer was al arrivé, na haar huwelijk was ze zelf ook een arrivee. Het Arowaks (VD ook Arawaks) is een indianentaal. De artdirector was weg van de art-decostijl. De artikeltwaalfgemeente kan zich dat art-nouveauprodukt niet permitteren. De ASFA was hoofdsponsor. De arts-patiëntrelatie was grondig verstoord. Verwar ascendanten (tekens dierenriem) niet met ascendenten (verwanten). De aspirant-koper bood te veel voor het huis: hij had immers een teveel aan pecunia.

5. Hij lijdt aan het aspergersyndroom: een aan autisme verwante gedragsstoornis, vaak gepaard aan hoge intelligentie. Zij is compagnon, associee, geworden. Het assisenhof heeft gesproken. Hoeveel assembleeleden heeft de Assembleevergadering in Suriname? Asthenie is krachteloosheid. Wat wil je: atjar bamboe, atjar ikan of atjar tjampoer? De atalanta (VD ook: atalante) is een vlinder. Een asyndeton is een zinsverband zonder voegwoorden (ik kwam, zag, overwon). Een sportveld kan van astroturf zijn. Artiëste heeft twee meervoudsvormen: artiëstes en artiësten; een café waar artiëstes werken, heet een artiëstencafé. Het 'ajb.' klonk luid en duidelijk.

6. De attitudeverandering was duidelijk merkbaar. Een autarchie kan best een autarkie zijn. Ze was haar attachékoffer kwijtgeraakt. Atropine is een giftig alkaloïde uit wolfskers en enige andere soorten van de nachtschadefamilie verkregen, racemaat van hyosciamine (in de geneeskunde onder andere gebruikt als verdovingsmiddel en ter verwijding van de pupil). De audicien is ingetrokken bij de opticien. Een auctie is een veiling. De Aucaners spreken Aucaans. De aufklärung is de verlichting. Met een augurenlach betraden ze de augiasstal. De spinnaker - ken je trouwens de gennaker [uitspraak!] - wordt bij pal voor de wind varen te loever(t) uitgezet. De munteenheid van Saint Kitts en Nevis is de Oost-Caraïbische dollar. In Hollywoodfilms vind je veel hollywoodromantiek. Is het een goed hooi-jaar geweest? Ken jij het hiërogliefenschrift (ook: y)? Het hideuze tafereel was choquerend. Een hiëroduul is een tempelprostitutie.

7. In 622 trok Mohammed met zijn volgelingen van Mekka naar Medina: de hidjra. De hibiscus is het geslacht heemstroos uit de kaasjeskruidfamilie, waarvan vooral het altheaboompje, met purperen bloemen, bekend is. Een hezbollah (Hezbollahstrijder) is lid van de Hezbollah. Hibernatie is winterslaap. Die beschuldiging trek je hic et nunc in! Is 'gelag' een de- of een het-woord? En wat is het meervoud? Antwoord: gelagen. Een van de Vlaamse kranten is 'Het Belang van Limburg'. Hij was een echte hetze-intrigant. Dat is de meest abstruse uitleg die ik ooit gehoord heb. Het blijft een rare angst voor 666: hexakosioihexekontahexafobie. De hifiapparatuur van de hifi-installatie weigerde dienst. Hindeloopen is het Fries Venetië. Dit hindekalf heeft nog niet gekalfd. Bij zijn uitvaart werd de himmlische Länge deels ten gehore gebracht. De hihat [haai-hèt] zit aan een drumstel.

8. Nou zeg, dat is behoorlijk hightech speelgoed. Een voorbeeld bij 'high risk'? Een highriskvirus! Maken ze in de beau monde (de high society) ook weleens een high five? Hij was een highprofileverschijning. Een van de highlights op het congres was de lezing over het higgsboson. Hij zou later de notch – of was het de hatchback – hijacken. Zijn historisch-kritische beschouwing was een historischgeografisch hoogtepunt. In het baseball kom je veel hit-and-runacties tegen. Een Hindoe hoeft niet per se het hindoeïsme aan te hangen. Gecertificeerde artsen hebben de eed van Hippocrates, de hippocratische eed, afgelegd. De hippo, overjarige hippie, maakte in de hippiescene een scène. Hip(p)ocras is kaneelwijn. Zelfs voor niet-hippopomonstrosesquippedaliofoben roept de genoemde term angst op. Kent de hodonymist alle straatnamen? Een hobiecat is een bepaald type catamaran.

9. De hoatzin [hoo-wat-zin] is een vogel in het Amazonegebied, een muezzin [moo- of moe-èd-zin] beslist niet. Een hoax [hooks] is een e-mail met een onterechte viruswaarschuwing. Een hoedna is een wapenstilstand. Hoed u voor de boze wolf, drink geen Hoegaarden. In België heb je het hof van assisen, het hof van beroep en het Hof van Cassatie (GB, p. 107, regel 16 N). Een hofmeier is een majordomus. De hofstedevisk zie je nog weinig. Het hof van Jan Vlegel is de cour de père Duchesne. Hoffmann(s)druppels kunnen je bijbrengen. Hoezeer vorder je? Hoever kan iemand gaan? Hoe ver was het (en hoe warm)? De hoezenpoes, een snoezepoes, had het liefst hoeveboter. Hoe zeer deed die rake klap? De hoe-langer-hoe-liever groeide gestaag. Hoe lang is die tafel en hoelang duurt de productie? Om tot de hoeri's in te gaan zou ik als islamiet graag een zelfmoordaanslag plegen. De (het) Holi is het holifeest.

10. De hoge-energiefysicus toverde wat formules uit de hoge hoed. Dat was een grappige Hollandermop over hollanditis. Holadijee, dat wordt ongeremd feestvieren, uit zijn dak gaan: høken. In de daaropvolgende dagen kregen we van de squashclub een lijst van de daartoe behorende leden. Het nieuwe boek, vient de paraître, is een ware thriller. De pompbediende leidt in se een vie manquée. Hamburgerziekte is de benaming voor het hemolytisch uremisch syndroom (hus), een met name bij kinderen voorkomende vergiftiging veroorzaakt door het eten van besmet vlees of besmette groenten; veroorzaker is een zusje van de E. colibacterie.